

KASTRE VALLA

INFO- LEHT

Mai
2020

SELLES LEHES:

LK 4 TOETUS VEEVÄRGIGA
LIITUMISEKS

LK 6-7 VASTUVÕTT KASTRE
VALLA KOOLIDESSE

LK 8 KOMPOSTIMISEST

LK 9 ISIKLIKU ABISTAJA TEENUS

LK 11 UUDISEID
LENNUNDUSMUUSEUMIST

Tartumaa Aasta Ema 2020 - INGA TALVIS

Tartu maanaiste liit koostöös Tartumaa omavalitsuste liiduga tunnustas tänavu tiitli „Tartumaa aasta ema 2020“ pälvinut kontaktivabalt. Aktuse asemel toodi kõigile kandidaatidele lilled ja tänukiri koju 9. mail.

„Oleme täiesti teistmoodi kevades. Meie kõigi jaoks on see uus kogemus. Samas on ka kõige erilisemas olukorras midagi, mis on püsiv kõigest ja kõigest hoolimata. Tugevad pereväärtused teevad praegu läbi tõelise kullaproovi. Võtame vastu uue väljakutse ja toome ühiste jõududega ka praegustes oludes esile meie imelised emad!“, seisab liidu avalduses.

Väga suur rõõm on teatada, et „Tartumaa Aasta Ema 2020“ tiitli pälvis Kastre valla tubli ja tegus ema - Inga Talvis. Ingal on 4 toredat last: Joolep (2,5a), Miia (7a), Jaagup (11a) ja Johan (13a). Abikaasa Tairo Talvis töötab kehalise kasvatusõpetajana ning nende pere on kodu rajanud Jaago tallu, Kurista külas, Kastre vallas, Tartumaal.

Inga on lõpetanud Tartu Kivilinna Gümnaasiumi, Eesti Kunstiakadeemia Tartu Ülikooli keraamika alal ja saanud bakalaureusekraad filosoofia alal. Lisaks on Ingal Tartu Ülikoolist saanud kunsti-, käsitöö- ja kokanduse õpetaja eriala. Samuti on Ingal Räpina Aianduskooli magistrakraad.

Inga on ühiskondlikult väga aktiivne. Ta on MTÜ Issaku külaseltsi juhatuse esimees, Laulu- ja Mänguselts Lööke liige, MTÜ Jaago Sõbrad asutajaliige ja juhatuse esimees, käsitöö-organisatsiooni MTÜ TuleLoo liige. Kogu perega näeb teda kaasa löömas Kastre valla üritustel ja samuti on ta oma nõu ja jõuga kaasa aitanud nende latusse korraldamisele. Ta on 16 korda osalenud Tartu suusamaratonil.

Inga armastab käsitööd. Temalt on ilmunud kaks käsitööalast raamatut: „Õnnelikud päevad Jaago talus“ ja „Väikesed võrtsikad asjad“. Veel on ta kirjutanud kaks lasteraamatut:

Inga koos oma perega - 9.mai 2020. Foto SILLE ANNUK / TARTU POSTIMEES

„Semu kolib sisse“ ja „Semu teeb muuseumi“.

Inga teiste silmade läbi

Inga loob ise oma maailma ja valib ise, milliste prillidega ta seda vaatab. Ta valib sihilikult roosad muinasjutu prillid. Inga loob oma pere jaoks iga päev muinasjuttu, kus elab tema kuningannana koos oma printside ja printsessiga ning oma armsa kuningaga. Seepärast on tema kolm poega enesekindlad, tema tütar on juba väike daam ning tema mees saab olla Abikaasa ning Isa. Inga on aga tugev naine ja ei väsi oma muinasjutu koos hoidmisest. See teebki temast nii suurepärase ema, kes on inspireeriv, positiivne, nõudlik, õpetav, tundetark ning valmis võitlema oma pere nimel.

Paljud inimesed üle Eesti leiavad inspiratsiooni käsitööst Jaagol. Inga on sädelev, loominguline, ettevõtlik eestvedaja ja lisaks sellele on ta suurepärase ema, kelle maailm püsib tänu tohutule armastusele, mida ta naise ja emana loob.

Inga abikaasa silmis

Minu abikaasa on uskumatult armas ja toimekas naine. Lühidalt tema tegemistest: neli last, suur majapidamine, õpetajaamet Räpina Aianduskoolis, ringijuhendaja Ahja Koolis, kirjutanud viimasel kahel aastal kaks lasteraamatut, hoiab edukalt töös MTÜ Jaago Sõprade tegevust (saviring, käsitööring, käsitööne jõululaager, jõulukohvik, käsitööne suvelaager), kirjutanud mitmeid edukaid projekte ja neid läbi viinud (tsirkuselaager 2019.a suvel, Issaku külaseltsi suvepäevad). Kindlasti on neid tegevusi veel. Ja kõige selle juures jõuab ta olla supertore ema ja fantastiline abikaasa.

Vallavalitsuse istungitel

08.04

- avalduse rahuldamata jätmise (sots)
- tugiisikuteenuse määramine
- riigihanke „Melliste katlamaja projekteerimine ja ehitamine“ korraldamine
- ehitusloa andmine (Haaslava küla, Männi tee vesi/kanal)
- ehituslubade andmine (Kaagvere küla, Vooru tee 6, 9, 11, 14)
- kasutusloa andmine (Haaslava külas, Laane tee ja Pargi tee vesi/kanal)
- vallavara otsustuskorras kasutusse andmine (Võõpste Perekлубi)
- arutelud ja info

15.04

- päevahoiuteenusele suunamine
- sotsiaaleluruumi kasutusele andmine (4)
- sotsiaaleluruumi üürilepingu pikendamise
- sotsiaaltoetuse maksmine valla eelarvest (3)
- hajaasustuse programmi lõpparuande kinnitamine
- olmejäätmete valdaja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemine (Agalioja vkt 5, Sarakuste)
- -olmejäätmete valdaja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemine (Nurmeniku vkt 2, Mõra)
- katastriüksuste kohanimede, koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine
- Haaslava külas asuva Ristikheina katastriüksuse jagamisel kohanimede, koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine
- Kutuveere maaüksusele üksikelamu ehitusõiguse määramiseks projekteerimistingimuste kinnitamine
- ehituslubade andmine (Mäksa külas, Järvenäki vkt 12; Aardla külas, Lepiku)
- kasutusloa andmine (Haaslava külas, Toominga tee 23)
- riigihanke „Kastre valla haljasalade niitmine 2020“ korraldamine
- riigihanke „Kastre valla kruusakattega sõiduteedel tolmutõrje paigaldus 2020“ korraldamine
- arutelud ja info

22.04

- sotsiaaltoetuse maksmine valla eelarvest (2)
- koduteenuste osutamine
- Kurepalu külas asuva Mõraoja vkt 7 katastriüksuse detailplaneeringu kehtestamine
- Terikeste külas asuva Moosese katastriüksuse jagamisel kohanimede, koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine

- Haaslava külas asuvate Pihlaka tee 34 ja Pihlaka tee 36 katastriüksuste detailplaneeringu algatamine
- isikliku kasutusõiguse seadmine Poka külas Järvekaja (50101:004:0149) kinnisasja
- Kastre Vallavalitsuse ametiasutuse teenistuskohade jaotuse muutmine
- arutelud ja info

29.04

- sotsiaaleluruumi üürilepingu lõpetamine
- sotsiaaltoetuse maksmine valla eelarvest (4)
- sotsiaaleluruumi üürilepingupikendamise
- katastriüksuste kohanimede, koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine
- isikliku kasutusõiguse seadmine Haaslava külas Pajuvitsa tee (29101:001:0522) kinnisasjale. Ettekandja Tõnu Muru
- isikliku kasutusõiguse seadmine Haaslava külas Pihlaka tee (29101:001:0502) kinnisasjale
- isikliku kasutusõiguse seadmine Haaslava külas Saare tee (29101:001:0512) kinnisasjale
- ehituslubade andmine (Melliste külas, Mäe tee 31; Võnnu alevikus, Karja tee 7; Issaku külas, Päikesepõllu, Sabatihase ja Särtsupõllu)
- kasutuslubade andmine (Haaslava külas, Pajusalu tee 15; Sudaste külas, Petsi)
- riigihanke nr 222064 „Melliste katlamaja projekteerimine ja ehitamine“ tulemuste kinnitamine
- riigihanke „Kastre valla väikeplatside niitmine 2020“ korraldamine
- riigihanke nr 222110 „Melliste Algkool-Lasteaia vee-, kanalisatsiooni-, ja soojussüsteemide rekonstrueerimise projekteerimine“ tulemuste kinnitamine
- riigihanke nr 222313 „Kastre valla kohalike kruusateede tolmutõrje 2020“ tulemuste kinnitamine
- koolieelse lasteasutuse rahastamisel lapsevanemate poolt kaetava osa vähendamine seoses kehtiva eriolukorraga (aprill-mai).
- ennetavate meetmete rakendamine COVID-19 viiruse leviku tõkestamiseks (piirangute pikendamine; lasteaedade osaline avamine; avalike ürituste korraldamise keeld). Protokolliline otsus nr 4 eriolukorras piirangute pikendamine Kastre vallas kuni 17.05.2020.
- toiduabi eraldamine
- arutelud ja info

Melliste katlamaja projekteerimine ja ehitamine

Kastre Vallavalitsus korraldas riigihanke nr 222064 „Melliste katlamaja projekteerimine ja ehitamine“.

Hangitava töö põhieesmärgiks oli projekteerida ja rajada piirdeaiaga piiratud soojustatud sandwich paneelidega mere cargo konteiner tüüpi automaatne vedelkütusel töötav katlamaja koos vedelkütuse mahutiga ja selle juurde kuuluvate üldehitustöödega.

Hankes kvalifitseerus viis pakkumist. Vastavaks tunnustatud pakkumustest kõige parimaks pakkumuseks osutus Heat Power OÜ poolt esitatud pakkumus 78 498,00 € millele lisandub käibemaks. Omanikujärelevalvet hakkab objektil teostama SW Energia OÜ.

Katlamaja ehitust rahastatakse Kastre valla eelarveliste vahenditega. Tööde üleandmise-vastuvõtmise tähtaeg on 6 kuud peale lepingu sõlmimist.

Käesoleval aastal ühendatakse katlamaja tarbimisele Mellistes rajatav keskusehoone.

Järgmise etapina projekteeritakse ja ehitatakse 2021 aastal välja ning ühendatakse soojustrassid Melliste Algkool-Lasteaiale ja Oraviku korterimajadele. Samuti ehitab vald välja korterimajadele soojusvahetiga soojusõlmed.

Korterimajades muutub kaugküttega liitumise järgselt sisekliima ja mugavus. Tagatakse varustuskindlus ja lõpeb pausalküte. Korterid ja kogu maja on pidevalt soojad ning tagatud on mugavus. Tunduvalt paraneb eluaseme väärtus, kuna peale tööd ei pea alustama korteri kütmisega ja kodust eemal olles on toad soojad.

Tõnu Muru
abivallavanem

Väikeplatside ja haljasalade niitmine

Aprilli lõpus kuulutati välja riigihanked Kastre valla väikeplatside ja haljasalade niitmiseks. Pakkumised tuli esitada 7.maiks. Mõlemal hankel kvalifitseerus kokku 23 pakkumist. Väikeplatside niitmise hanke võitjaks kuulutati Kagumari OÜ. Niitmist teostatakse kogumahus ligi 13 hektaril. Haljasalade niitmise hanke võitjaks kuulutati Diislimees OÜ. Niitmist teostatakse ligi 25 hektaril.

Detailplaneeringud

Kastre Vallavalitsus otsustas 2. aprilli 2020 korraldusega nr 229 **algatada Haaslava külas asuva Kalliku katastriüksuse detailplaneeringu**. Planeeringualaks on Kalliku katastriüksus (katastritunnus 18501:001:0500, pindala on 5,14 ha ja sihtotstarve 100% maatulundusmaa, registrikood 3601104). Ehitisregistri andmetel katastriüksusel hooneid ja rajatisi ei paikne. Detailplaneeringu eesmärk on katastriüksuse jagamine ja tekkivatele kruntidele ehitusõiguse määramine ning tehnovõrkude ja juurdepääsu lahendamine. Planeeritava ala pindala on 5,14 hektarit. Detailplaneeringu algatamine ei ole vastuolus Haaslava valla üldplaneeringuga. Võimalike uuringute läbiviimise vajadus detailplaneeringut algatades puudub. Korralduse ja korralduse lisadega (sh planeeringuala piir) on võimalik tutvuda avalikus dokumendiregistris, Ametlikes Teadaannetes ja Kastre valla veebilehel.

Kastre Vallavalitsus otsustas 2.aprillil 2020 korraldusega nr 230 **algatada Lääniste külas asuva Ugandi katastriüksuse detailplaneeringu**. Planeeringualaks on Ugandi katastriüksus (katastritunnus 91501:004:0044, pindala on 3,04 ha ja sihtotstarve 100% maatulundusmaa, registrikood 2770904). Ehitisregistri andmetel paikneb katastriüksusel üks hoone, elamu (ehitisregistri kood 120678148, ehitise seisund-ehitamisel, ehitisealune pind 174,2 m²). Detailplaneeringu eesmärgiks on viia varem planeeritud tegevused kooskõlla reaalsete vajadustega, kruntidele ehitusõiguse määramine ning tehnovõrkude lahendamine. Planeeritava ala pindala on 3,04 hektarit. Detailplaneeringu algatamine ei ole vastuolus Võnnu valla üldplaneeringuga. Võimalike uuringute läbiviimise vajadus detailplaneeringut algatades puudub. Korralduse ja korralduse lisadega (sh planeeringuala piir) on võimalik tutvuda avalikus dokumendiregistris, Ametlikes Teadaannetes ja Kastre valla veebilehel.

Kastre Vallavalitsus otsustas 22. aprilli 2020 korraldusega nr 262 kehtestada Kurepalu külas asuva

Mõraoja vkt7 katastriüksuse detailplaneeringu. Planeeringuala moodustab Mõraoja vkt 7 katastriüksuse (katastritunnus 18502:001:0028) pindala on 2544 m² ja sihtotstarve 100% elamumaa. Planeeritav ala asub Kurepalu järve kontaktalal. Ehitisregistri andmetel paikneb Mõraoja vkt 7 katastriüksusel üks hoone (ehitisregistri kood 120190928, ehitisealune pind 79 m², kasutamise otstarve suvila). Detailplaneeringu eesmärgiks on seada olemasolevale kinnistule ehitusõigus ja arhitektuurinõuded olemasoleva hoone ümberehitamiseks. Samuti vaadatakse üle olemasolevad tehnovõrkude lahendused ja vajadusel näha ette nende muutmine. Detailplaneeringu kohaselt Mõraoja vkt 7 katastriüksuse piire ei muudeta. Hoonete suurim lubatud ehitusalune pindala on 250 m² ning hoonete suurim lubatud arv krundil on 2. Lubatud on püstitada üksikelamu kõrgusega 9 m, millel on kuni 2 maapealset korrust ja 1 maa-alune korrus (suurim lubatud sügavus 3 meetrit) ning abihoone, kõrgusega kuni 5 meetrit. Lisaks ehitusõigusega määratud hoonetele on lubatud hoonestusalasse ehitada 1 kuni 20 m² ehitisealuse pindalaga hoone (nt grillmaja, kasvahoone jms). Mõraoja vkt 7 kinnistul säilib ajutiselt olemasolev veevarustus kinnistust kirdesuunas asuvast ühispuurkaevust. Kinnistul on kohustus liituda Emajõe Veevärgi poolt rajatud ühisveevärgiga vahetult peale ühisveevärgi torustike väljaehitamist. Olemasolev rooveekogumismahuti on ette nähtud likvideerida. Mõraoja vkt 7 kinnistu reovesi on ette nähtud juhtida ajutise lahendusena kinnistu idaossa planeeritud kinnisesse biopuhastisse. Kinnistul on kohustus liituda Emajõe Veevärgi poolt rajatud ühiskanalisatsiooniga vahetult peale ühiskanalisatsioonitorustike väljaehitamist. Krundile on planeeritud maaküte. Kehtestatud detailplaneeringuga on võimalik tutvuda valla veebilehel ja tööajal Kastre Vallavalitsuses (Vallamaja, Kurepalu küla, Kastre vald).

Kastre Vallavalitsus otsustas 22.aprilli 2020 korraldusega nr 264 **algatada Haaslava külas asuvate Pihlaka tee 34 ja Pihlaka tee 36 katastriüksuste detailplaneeringu**.

Planeeritava ala moodustavad katastriüksused Pihlaka tee 34 (katastritunnus 29101:001:0507, sihtotstarve elamumaa 100%, pindala 1360 m², registrikood 17179950) ja Pihlaka tee 36 (katastritunnus 29101:001:0508, sihtotstarve tootmismaa 100%, pindala 10807 m², registrikood 17179950). Katastriüksuste omanik on Kastre vald. Detailplaneeringu eesmärk on uue lasteaia hoone, seda teenindava taristu, tehnovõrkude lahendamine, liiklus- ja parkimiskorralduse lahendamine. Planeeritava ala pindala kokku on 12167 m². Planeeritaval alal kehtib Haaslava Vallavalitsuse 6. detsembri 2007. a korraldusega nr 282 kehtestatud Savipaju, Lilu, Peetsu, Uue-Nõmme, Nõmmeveere, Nõmmiku, Nõmmevälja, Nõmpeõllu, Toominga tee 1 ning Paju tee 1 ja 2 maaüksuste detailplaneering. Planeerimisseadus (edaspidi PlanS) § 140 lõike 7 kohaselt tuleb detailplaneeringu muutmiseks koostada uus sama planeeringuala hõlmav detailplaneering, lähtudes planeerimisseaduses detailplaneeringu koostamisele ettenähtud nõuetest. PlanS § 140 lõike 8 kohaselt muutub uue detailplaneeringu kehtestamisega sama planeeringuala kohta varem kehtestatud detailplaneering kehtetuks. Detailplaneeringu algatamine ei ole vastuolus Haaslava valla üldplaneeringuga. Korralduse ja korralduse lisadega (sh planeeringuala piir) on võimalik tutvuda avalikus dokumendiregistris, Ametlikes Teadaannetes ja Kastre valla veebilehel.

Täiendav info:

Kati Kala,

kati.kala@kastre.ee, 7446521.

Tolmutõrje kruusateedel

Aprillis viidi läbi riigihange Kastre valla kohalikel kruusateedel tolmutõrje teostaja leidmiseks. Hankel osalesid 2 ettevõtet. Soodsaima pakkumise tegi Eesti Teed AS. Leping töö teostajaga on sõlmitud ning töödega alustatud. Tolmutõrjet teostatakse helbelise kaltsiumklooriidiga, kogumahu 48,2km-l. Hankelepingu teenuse osutamise aeg on lepingu sõlmimisest kuni 31.05

Kurepalu piirkonna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine

Piirkonna ühisveevärgi – ja kanalisatsiooni ehitustöödeks on töövõtuleping sõlmitud, mille alusel rajatakse Kurepalu küla järveäärses piirkonnas vee- ja kanalisatsioonirajatised. Uued ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustikud rajatakse hoonestatud kinnistute liitumispunkti deni. Ehitustööde lõpptähtaeg on 2021.a. teises pooles. Uute torustike rajamisega seonduvalt tekib eelkirjeldatud piirkonnas võimalus liituda ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenusega, mida pakub AS Emajõe Veevärk.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumis- ning tarbimislepinguid on võimalik sõlmida peale torustike ehitustööde lõppu. Kinnistuomanik saab täpsemad juhised liitumislepingu sõlmimiseks Emajõe Veevärgi kodulehelt või võttes ühendust telefoninumbril 731 1840.

Ehitustööde teostamise kinnistul korraldab kinnistu omanik ja ehitustöödega on lubatud alustada peale liitumislepingu sõlmimist.

Liitumispunkti kinnistustest torustike rajamiseks tuleb esmalt sõlmida Emajõe Veevärgiga liitumisleping ja seejärel korraldada kinnistustest torustike ehitustööd. Kinnistustest torustike valmimise järgselt tuleb Emajõe Veevärgile esitada digitaalne teostusjoonis. Teostusjoonise esitamise vajadus on seadusest tulenev nõue ja see ei sõltu toru pikkusest. Teostusjoonise olemasolu tagab, et ka järeltulevad põlvkonnad, kes torude ehitamist ei mäleta, saaksid hõlpsalt kätte informatsiooni torude paiknemise kohta.

Ühiskanalisatsiooniga liitumisel tuleb vanad kogumiskaevud või septikud kanalisatsioonisüsteemist välja jätta ja likvideerida. Nende süsteemi sissejätmisel tuleb kinnistuomanikul neid aeg-ajalt tühendada, mis oleks täiendav kulu

lisaks kanalisatsiooniteenusele. Pealegi on roveepuhasti protsesside paremaks toimimiseks oluline, et kogu reovesi jõuaks puhastini.

Liitumislepingute osas teeb Emajõe Veevärk erisuse kinnistutele, kuhu rajatakse vee- ja kanalisatsioonitorustike kinnistustes torustiku lõigud töövõtja poolt. Töövõtja poolt rajatud kinnistustes torustikud võib rajada enne liitumislepingu sõlmimist, eeldusega et Töövõtja rajab ühendustorustikud ning koostab ka teostusjoonised kinnistu sees tehtavate tööde osas.

Teenuse tarbimine on lubatud peale liitumis- ja tarbimislepingu sõlmimist ning teostusjooniste edastamist Emajõe Veevärgile!

Kui kinnistul on ehitustööd lõppenud ja teostusjoonis valmis, tuleb kinnistuomanikul oma tarbimissoovist Emajõe Veevärgile teada anda. Siis lepib omanikuga kokku veearvesti paigaldamise aeg. Veearvesti kuulub Emajõe Veevärgile ja see paigaldatakse tasuta.

Pärast veearvesti paigaldamist tuleb kinnistuomanikul sõlmida Emajõe Veevärgiga tarbimisleping, mille alusel saab kinnistu omanikust Emajõe Veevärgi klient, kellel on võimalik hakata ettevõtte teenuseid kasutama. Lepingut saab sõlmida Emajõe Veevärgi kontoris kohapeal, posti või e-posti vahendusel.

Tarbimislepingud sõlmitakse peale torustike ehituse lõppu ja kasutusloa väljastamist.

Kui palju Emajõe Veevärgi teenusega liitumine ja selle kasutamine maksma läheb?

Kinnistuomanik, kes soovib ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenusega liituda, peab ise maksma kinnistustest ehitustööde eest. **Veemöödusõlme väljaehitamine ja arvesti koos paigal-**

dusega on tulevasele kliendile tasuta. Liitumistasu puudub.

Paigaldatav veearvesti on kaugloetav ja iga kuu tuleb maksta üksnes arvesti poolt mõõdetud koguste eest. Mingisuguseid püsimakseid sellele ei lisandu.

Täna kehtivad Emajõe Veevärgi piirkondades järgmised hinnad:

Vesi: 1,463 €/m³

Kanalisatsiooniteenus: 1,850 €/m³

Kanalisatsiooniteenuse arvestus toimub veearvesti läbinud vooluhulga järgi. Erandjuhul, kui ühisveevärgiga liitumist ei soovita, tuleb kanalisatsiooniteenuse mõõtmiseks paigaldada arvesti oma kaevule. Sel juhul on nii arvesti kui ka selle paigaldamine tasuline. Kaugloetava arvesti maksumus koos paigaldusega on ligikaudu 100 €.

Projekti rahastavad Keskkonnainvesteeringute Keskus, Kastre vald ja Emajõe Veevärk.

Ootame Teid vee- ning kanalisatsiooniteenusega liituma!

AS Emajõe Veevärk

Sõbra 56, Tartu

telefon: 731 1840, e-post: evv@evv.ee

koduleht: www.evv.ee

Toetus ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitaristu rajamiseks

Alates 8. maist saavad hakata riigilt toetust taotlema ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks või elamule omapuhasti ja roveemahuti paigaldamiseks ka need eraisikud, kes elavad alla 2000 tarbijaga roveekogumisaladel. 2018. aastal töötas Keskkonnaministeerium välja lahenduse, mis aitas eraisikutel liituda ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniga üle 2000 tarbijaga roveekogumisaladel. Nüüdsest laieneb toetus ka alla 2000 tarbijaga roveekogumisalade elanikele, kes tollasest lahendusest välja jäid.

• Toetust saab taotleda roveekogumisaladel elamu ühendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga või kogumismahuti rajamiseks ning alla 2000 tarbijaga roveekogumisalal ka elamule omapu-

hasti rajamiseks või ümberehitamiseks. Seda juhul, kui piirkonnas puudub ühiskanalisatsioon ning on teada, et ühisveevärki ja -kanalisatsiooni lähima viie aasta jooksul ei rajata.

• Toetuse suurus lähtub sarnaste ehitustööde keskmisest maksumusest ning sõltub ehitustööde mahust ning rajatava torustiku pikkusest. Toetuse osakaal on 66% standardiseeritud ühikuhinnast. Toetuse summad on määrusega fikseeritud ning jäävad vahemikku 1132-3792 eurot.

• Toetust ei anta elamusiseste torustike ehitustööde, sh veemöödusõlmede rajamiseks, varasemalt tehtud tööde rahastamiseks ning hoonestamata või pärast 21.05.2018 ehitatud elamutega

kinnistule torustiku, omapuhasti või kogumismahuti rajamiseks.

• Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks jagatakse toetust ühtekokku 17 miljonit eurot, millest tänaseks on rahastusotsusega kaetud ligikaudu 8 miljonit eurot. Rahastatud taotlusi on hetkeseisuga üle 2700.

Kontrollige, kas teie elamu asub keskkonnaministri poolt kinnitatud roveekogumisalal ning kas saate toetust taotleda siit: kik.ee

Täpsem info

Kastre valla keskkonnaspetsialist
5341 4205

karenkatri.voll@kastre.ee

Karen Katri Voll
keskkonnaspetsialist

Distantsõppe võtmesõnadeks on kommunikatsioon ja digipädevused

Käesoleva aasta märtsi keskpaigas leidsid Eesti haridusasutused end olukorrast, milleks päriselt valmis ei olnud ilmselt keegi. Nii õpilaste, õpetajate kui lapsevanemate digipädevused pandi proovile, digivahendite olemasolu igas kodus sai õpilastele õppekava omandamisel määravaks ning kommunikatsioon kooli ja kodu vahel hea koostöö aluseks. Kuidas on distantsilt õppe korraldamisega hakkama saanud Sillaotsa Kool?

Nädal aega enne eriolukorra väljakuulutamist riigis alustasime ennetavalt distantsõppe korralduse plaani koostamisega. Esmalt kaardistasime kogu kooli õpilaste digivahendite ning interneti võimalused kodudes. Sillaotsa Koolis on kasutusel eKool ja juba paar viimast aastat ka Google Suite for Education platvorm (Gmail, Drive, Classroom jm), mis tagavad õpilastele ja õpetajatele ligipääsu info vahetamiseks, klassi- ja failihalduseks, veebiõppematerjalide loomiseks. Õpetajad ja õpilased olid harjunud nimetatud rakendusi igapäevaselt õppetöös kasutama. Tänu sellele oli üleminek distantsõppele vähem komplitseeritud. Lisaks koolitas haridustehnoloog täiendavalt õpetajaid Google Meet ja Hangouts osas. Need rakendused võimaldavad õpilastega distantsilt operatiivselt suhelda ja videotunde läbi viia. Leppisime kokku, et esmased kanalid info vahetuseks on eKool ja Gmail ning et õppetöö jätkub ka distantsõppe ajal vastavalt kehtivale tunniplaanile. Nädala lõpuks tuligi valitsuselt eriolukorra väljakuulutamise teade ning alates 16. märtsist ettevalmistuste pinnalt distantsõppega alustasime.

Pärast esimest distantsõppe nädalat kogusime lapsevanematelt, õpetajatelt ja õpilasesinduselt tagasisidet senise õppekorralduse kohta ning kokkuvõtvalt selgus tõsiasi, et sellises tempos ja mahus edasi minna ei saa. Otsustasime loobuda kehtivast tunniplaanist kinnipidamisest ning õpetajad said soovitusel jätkata

võimalusel rohkem videotundidega ning nädalapõhiste ülesannetega.

Lisaks õpetajatele on käed tööd täis ka sotsiaalpedagoogil ja haridustehnoloogil

Tunnustan kogu Sillaotsa Kooli õpetajaid, kes sellel keerulisel ajal on kodudes oma pere kõrvalt ainetundide ettevalmistamise ja läbiviimisega suurepäraselt hakkama saanud. Õppekava täitmiseks distantsilt on tulnud järjest loovamaid ülesandeid välja mõelda, et õpilaste õpimotivatsioon säiliks, kuid iseseisvate tööde maht samas kellelegi liiga ei teeks. Kogu protsessis on nii õpetajatele kui õpilastele igapäevaselt toeks olnud meie sotsiaalpedagoog ja haridustehnoloog. Koostöös õpetajatega on nad lahendanud mitmes kodus digivahendite puudumise mure, laenutades vajadusel välja kooli tahvelarvuteid. Kui haridustehnoloog on jooksvalt õpetajaid digilahenduste osas juhendanud, siis sotsiaalpedagoog on järjepidevalt olnud otsekontaktis peredega, kelle lastel distantsõppel õpiraskused ilmnenud on. Põhjused ja mured on perekonniti väga erinevad, kuid koostöös omavalitsusega leitakse personaalseid lahendusi.

Õppeaasta lõpuni toimetame distantsilt

Koolivaheajal toimunud personali koosolekul otsustasime käesoleva õppeaasta lõpuni jätkata distantsõppega. Valitsus on küll andnud signaali vajadusel mai keskpaigast ka osaliselt kontaktõpet rakendada, kuid segaduse vältimiseks ning COVID-19 viiruse ettearvamatut kulgemist arvesse võttes jääme distantsõppe juurde. Pärast kevadist vaheaega toimus muudatus ka Sillaotsa Kooli hindamissüsteemis. Nimelt jätkame käesoleva õppeaasta lõpuni mitteametliku hindamisega. See tähendab, et numbrilisi hinnanguid kolmandal trimestril ei anta, jätkame vaid arvestatud (A) ja mittearvestatud (MA) hindamisega. Aasta kokkuvõtvad hinded kujunevad aga numbriliselt

kahe esimese trimestri põhjal, võttes sealjuures arvesse loomulikult ka viimase trimestri õpitulemusi.

Kommunikatsioon kui koostöö võti

Head lapsevanemad, nii nagu õpetajad, olete ka teie suure tunnustuse väärilised. Distantsõppe tähendab tänases olukorras teie jaoks koduõpet, kus oma lapse õppe toetamisel ja motiveerimisel omate kandvat rolli rohkem kui iial varem. Panen teile siiski südamele, et te pole üksi. Erinevate küsimuste ja mured korral võtke palun julgelt ühendust oma lapse klassijuhataja, aineõpetaja, meie sotsiaalpedagoogi, õppejuhi või direktoriga. Sujuva kommunikatsiooni tulemuseks on koostöö, millest võidavad kõik, eelkõige aga teie laps.

Armsad Sillaotsa Kooli õpilased, kiitus loomulikult ka kõigile teile, kes te selles distantsõppe virr-varris rõõmsa meele ja positiivse suhtumise olete säilitanud. Paljud teist on andnud tagasisidet, et selline õppekorraldus on jõukohane ja vaheldusrikas; et saate olla oma aja peremehed ning õpimotivatsioon suurel määral langenud ei ole. Aitäh teile! Mõistan, et tunnete puudust suhtlusest ja otsekontaktist klassikaaslastega, kuid pidage veel see kevad distantsilt õppides vastu. Suvevaheaeg pole enam kaugel! Jätkuvalt on ka teilt oodatud igasugune tagasiside õppe paremaks korraldamiseks.

Kokkuvõttes võib öelda, et Sillaotsa Kooli distantsõppe on saanud toimuda suuremate tõrgeteta just tänu õpilaste ja õpetajate digipädevusele, mille arendamist alati oluliseks oleme pidanud. Usume, et kõikide probleemide lahendused peituvad omavahelises suhtluses ja koostöös ning sellest lähtuvalt oma tööd ka jätkame.

Triin Nõmmistu
Sillaotsa Kooli õppejuht

Vastuvõtt Kastre valla koolide 1. klassidesse on alanud!

Vastuvõtu taotluse kõikidesse Kastre valla koolidesse saab esitada Kastre haridusteenuste haldamise süsteemis ARNO piksel.ee/arno/kastre/avaleht

Esimesse klassi astujatel hiljemalt **26. augustiks** tuua kooli

- sisseastuja ja vanema (või esindaja) dokumentide koopiad
- dokumendifoto 3x4 õpilaspiletile
- tervisekaart
- koolivalmiduse kaart

Sillaotsa Kool

Kümme põhjust miks alustada kooliteed just Sillaotsa Koolis:

1. Siin õpetavad suurepärased ning tunnustatud õpetajad
2. Renoveeritud koolimaja asub imekaunis looduses, Vooremäe vahetus läheduses
3. Siin on suurepärased sportimisvõimalused nii võimla, staadioni kui ka jõusaali näol
4. Meie digivõimekus on kaetud nii kaasaegsete vahendite kui pädevuse näol
5. Huviringe on majas tegutsemas lausa 17!
6. Igal õppeaastal toimuvad ekskursioonid ja õppesõidud põnevatesse paikadesse
7. Oleme kiusamisvaba, liikuma kutsuv ja alustavat õpetajat toetav kool
8. Igal aastal on majas käimas mõni uus projekt - ikka selleks, et areneda ja pakkuda huvitavaid väljakutseid kooliperlele
9. Meie õpilased on tublid ja head õppurid, kes toovad häid tulemusi olümpiaadidelt ja võistlustelt ning asuvad pärast lõpetamist õppima Tartu parimatesse gümnaasiumidesse
10. Siin on hea olla!

Loovus, loodus ja liikumine ootab!

- Täiendav info: 525 4554 - karin.kutt@sillaotsa.edu.ee
- Koduleht: www.sillaotsa.edu.ee

Melliste Algkool-Lasteaed

Käes on aeg, mil paljudel lastevanematel tuleb langetada otsus - millises koolis minu silmatera õppima hakkab? Iga lapsevanem tahab oma lapsele ju parimat ning seepärast on see otsus mõnikord raske. Eesti haridus on Euroopa tipp, me oleme matemaatikas, lugemises ja loodusteadustes esikohal. See uuring ei ole koostatud eliitkoolide baasil, see on läbilõige Eesti koolidest, seega võib rahulikult tõdeda, et Euroopa parima hariduse võib saada igas Eesti koolis. Mis tähendab, et tuleb analüüsida, mis on mulle ja minu lapsele veel oluline.

Külastage:

- + kooli kodulehekülge www.melliste.ee
- + blogi melliste.blogspot.com/
- + FB- lehte www.facebook.com/mellistekool

- Mõelge läbi koolitee pikkus, turvalisus ja transpordivõimalus. Meie koolil on 2 erinevat bussiringi. Bussiringide kavandamisel arvestatakse õpilaste vajadustega.
- Tutvuge kooli tulevikuplaanidega. Meie koolist saab peagi põhikool. 2021. aastal avatakse esimene 7. klass.
- Küsitlege teisi vanemaid ja õpilasi.

Ja kui tekib lisaküsimusi, siis pöörduge julgesti kooli juhtkonna poole.

- Täiendav info: 53 470 468 - direktor@melliste.ee
- Kooli koduleht: www.melliste.ee

Võnnu Keskkool

Rõõmustame kohtumise üle Teie lapsega sügisel Võnnu Keskkoolis.

Ees on ootamas suvekuud, kuid pärast neid saabub Teie ja Teie laste elus väga oluline aasta. Teie lapse esimene kooliaasta. Kindlasti on kõigil hinges ootusärevust ja põnevust, kuid võibolla ka natuke kahtlusi. Kui Teil on rõõme või muresid, mida sooviksite jagada, siis siin on esimese klassi klassijuhataja kontaktandmed: Katrin Rohtla, katrin.rohtla@vonnu.edu.ee

Loodetavasti on sügisel üle meie koolimaja läve astuvad ja kooliteed alustavad lapsed tulvil energiat, mida kogutakse metsas, jõel ja palliplatsil pere seltsis. Usume, et pääsete suvel sõpradegi seltsi.

Ja siis ootavad staadionirajad, ukuleled muusikaklassis, esimesed võtted karateringis, põnevad vahendid ja tehnikad kunstiklassis, rahvatants, igavesti põnevad mõttemängud, maleturniirid kaaslastega oma majas ja mujal Eestis, ajude ragistamine dronootikaringis, teatriskäigud, matkarajad kooli lähemas ümbruses ja kaugemalgi.

Võnnu Keskkooli õppekava, mille järgi Teie laps õppima hakkab, leiab meie kooli kodulehelt.

Töötab pikapäevavõimlemise ja sööklas pakutakse lisaks lõunale tagasihoidliku tasu eest maitsvat toitu hommikul ja einet pikapäeva rühmas õppijatele.

Nauditavat suve ja olete väga oodatud meie kooliperre!

- Täiendav info: 524 7166 - valdek.rohtma@vonnu.edu.ee
- Koduleht: www.vonnu.edu.ee

Sisseastumine Võnnu Keskkooli gümnaasiumiastmesse

Hea põhikooli lõpetaja!

Oled väga oodatud uudishimulise ja akadeemilist haridust hindava õpilasena meie koolis õpinguid jätkama! Sel aastal liitusime Tartu koolide ja Innove SA poolt korraldatavate e-tes-tide alusel sisseastumisega.

E-testid sooritatakse 18. mail kell 10.00 eksamite infosüsteemis EIS - eis.ekk.edu.ee - ja need koosnevad matemaatika ja eesti keele ainetestidest.

Uuendame ja kaasajastame gümnaasiumiosa õpet. Lisaks traditsioonilistele õppekava kohastele ainetele lisandusid kooli valikutena tänapäevased, õpilaste huvist ning tööturu vajadusest lähtuvalt

- programmeerimiskursus,
- graafilise disaini kursus ning

- turundus.

Turunduse kursuse teemade ringi mahub müügipsühholoogia ja turunduse alused, aktiivne kuulamine ja tagasisidestamine ning palju muud. Kursuste läbiviimisel teeme koostööd TalTech Tartu Kolledžiga, Tartu Kõrgema Kunstikooliga ja Tartu Kutsehariduskeskusega.

Meie õpilased vääriavad parimaid võimalusi õppimiseks ja nii toimuvad loodusainete praktikumid erinevate kõrgkoolide laborites (Eesti Maaülikooli füüsikalaboris, TalTechi Tartu Kolledži keemialaboris ja TÜ molekulaar- ja rakubioloogia instituudi bioloogilaboris).

Valikainetest on õpilastel võimalik lisaks valida veel sulgpallikursuse, showtantsukursuse ning kursuste

„Maailmatunnetuse ning mõtlemise alused ja piirid“ ja „Raketiteadus“ vahel. Koostöö on alanud ka erinevate ülikoolide poolt gümnaasiumi noortele suunatud e-kursuste osas. Õpime üheskoos olema koos õpilastega teadlikumad tellijad ja nii leiame iga noore huvidele ja arengutasemele võimalikult sobivad väljakutsed kursuste näol.

Inglise keeles edukatel gümnaasiumiõpilastel on võimalik valida kursus „Inglise keelt kõnelevate maade kultuur“ ning sooritada Cambridge'i C1 (kompetentne keeleveldaja, valdab vabalt) keeletaseme eksam.

Tule ja õpime koos! Tähed saavad särada kõikjal!

- Täiendav info: 524 7166, valdek.rohtma@vonnu.edu.ee
- Koduleht: www.vonnu.edu.ee

Heateod Võnnu Keskkooli õpilastelt

Hea kooli teerajaja on koolipere iga liige, kes lisaks teadmiste omandamisele märkab oma lähemat ja kaugemat ümbrust, selle elus ja eluta vorme. Loodetavasti on tema suhtumine ümbritsevasse salliv, hooliv ja mõistev.

Võnnu Keskkoolis loeb ajatu teadmine, et pole mõtet ande oodata, kui ise ei panusta. Loomulikult ei kujune omakasupüüdmatu abi pakkumise oskus enamasti kohe ja nüüd. Kõik tuleb tasahilju.

Tasahilju on arenenud ja täiustunud meie heategevusprojekt Väike Heategu, mis on õpetanud kooliperet toimetama kaaslaste märkamise vaimus. Kui alustasime kampaania korras just jõulude ajal loomade varjupaiga külastamise või kohalikus hooldekodus kontserdi pakkumisega, siis nüüdseks on tegemised laienenud. Ka pole piiritletud aeg ja kampaania tähendus hakkab oma esialgset tähendust kaotama.

Tänavu loobusid abiturientid tava-pärasest jõululingist ja annetasid raha TÜ Kliinikumi lastefondile. Kavas oli ka doonorina verd anda, kuid see jääb praegust olukorda arvestades hilisemasse aega.

Januaris sõitsid 10. ja 11. klassi noored Maarja külla, kus veedeti päev

sealsete elanikega tutvudes ja koos toimetades. Uute tutvavatega lepitati kokku kohtumine meie kooli staadionil, et üks tõsine jalgpallimatš maha pidada, kuid ilmselt lükkub seegi nüüd sügisesse.

Kõige arvukam, 9. klass, ei riskinud suure seltskonnaga otse külla minna. Selle asemel saadeti SOS Lastekülale annetusena raha.

Populaarne on jätkuvalt Tartu koduta loomade varjupaik, kuhu 6. klass annetas jõululaada müügitulu ja Mäksa maanaiste seltsi eestvedamisel kogusid erinevaid tarvikuid 8. klassi noored. Viimaste abi oli nii tõhus, et neid käidi tordiga tänamas.

Jõuluajaga sidus heateo 7. klass ostes kampaania „Aita last“ raames kelleki, mida hiljem kasutati jõulupärgade kaunistamiseks. Kõikide klasside pärjad valmisid 1. advendiks ja seejärel kingiti need kogukonna erinevatele asutustele.

2. klass aitas hämarat talvapäeva lühendada Karaski hooldekodu elanikel kaunistades nende kuuske savist valmistatud ehetega. Ehted valmistati ise.

Eriliselt hakkaja oli 4. klass: ise kirjutati näidend, toodi see lavale ja kõik osatäitjadki olid oma klassist. Esieten-

dus toimus Palmisaalis koolikaaslastele ja seejärel veidi suurema kindlustundega Värvukese lasteaias. Samas käis kolmaski klass, et väikestele sõpradele ette lugeda.

Kõige nooremad kaasasid oma vanemad, koos meisterdati ja küpsetati vahvaid asju, müüdi need jõululoteriil ja saadud raha eest said kingipakid Võnnu Kodu hoolealused. Mis puudub loteriid, siis oli jõululaada populaarseim koht 1. klassi müügikoha ümbrus.

5. klass otsustas meeles pidada Võnnu Vabatahtlikku Päästeseltsi kogudes klassikaaslastelt ja nende vanematelt annetusi. Oleme päästeameti vabatahtlike sagedased külalised ja mitmete õpilaste vanemad on seal tegevad. Miks mitte neid märgata?

Igapäevaelus peetakse üht heategu päevas normiks, millest ei tasu isegi rääkida. Selles suunas tegutsemegi.

Reet Saksing
Võnnu Keskkooli huvijuht

Kevadised mürgistusohud võivad varitseda nii koduõuel kui metsarajal

Rästikud, toidulauale jõudvad mürgised taimed ja esimesed seemned on enamlevinud mürgistusohud, mis igal kevadel lõppevad paljude jaoks haiglaraviga. Kõik mürgistused on aga ennetatavad.

„Juba on läinud piisavalt soojaks, et välja on tulnud rästikud, kelle teekond võib inimese omaga ristuda. Ootamatu kohtumise korral on rästikuhammustus möödapääsmatu. Taolised vigastused vajavad harva vastumürki, ent arst peab hammustuskoha kindlasti üle vaatama,“ ütles terviseameti mürgistusteabekeskuse juht Mare Oder. Hammustuse korral on oluline kannatanul võimalikult vähe liikuda ja kiiresti arsti juurde jõuda.

Oderi sõnul varitseb inimesi oht ka karulaugu korjamisel, sest rohelised lehed kipuvad segamini mürgiste minema piibelehe ja sügislike lehtedega. „Kõige kindlam on vahet teha nuusutades – lehed peavad lõhnama küüslaugu järgi,“ selgitab Oder.

Samuti peab ettevaatlik olema smuutidesse komponentide sobitamisel, üheks levinumaks veaks on rabarberilehtede kasutamine. Rabarberilehed on aga inimesele väga mürgised ja nende söömine lõppeb pika haiglaraviga. Mare Oder soovib enne uute smuutikomponentide katsetamist veenduda, et need on söömiseks kõlblikud.

„Kuigi oleme harjunud seenehooaega pidama sügiseti, on agaramad seenelised juba metsades ja esimene seenehooaeg alanud,“ ütles Oder, kelle sõnul tuleb väga ettevaatlik olla kevadkogriksate korjamisel, mis võivad mürgistuse ka neid söömata tekitada. „Kui seeni kehva ventilatsiooniga köögis kupatada, võib kokk mürgistuse saada juba aurudest.“

Terviseameti mürgistusteabekeskuse missioon on mürgistusjuhtumitest tingitud haigestumiste, tervisekahjustuste ja suremuse vähendamine ning mürgistusosalase info kättesaadavuse edendamine.

Mürgistusjuhtumi korral kiire abi lühinumbrilt 16662
Terviseamet

TÄHELEPANU NOORED VANUSES 13-17 AASTAT

MALEVASSE REGISTREERIMINE ON ALANUD

Sel aastal toimub malev kahes vahetuses, millest üks on ööbimisega.

	I vahetus	II vahetus
Millal?	12.-18.08.2020	23.-29.08.2020
Kellele?	15-17-aastastele noortele	13-17-aastastele noortele
Kus?	Peedu noortelaagris Valgamaal	Kastre valla territooriumil
Ööbimine?	jah	ei

Registreerimine kuni 24.maini
www.kastre.ee/registreerimine

Mart Keerutaja, mart.keerutaja@kastre.ee

Kompostimise võimalustest

Alates 31. detsembrist 2023 on biojäätmete kogumine nende tekkekohal kõikidele kohustuslik. Täna on olukorras on juba biojäätmete kogumine kohustuslik, kuid ei ole hõlmatud korraldatud jäätmeveoga, mistõttu on olmeprügis endiselt palju biojäätmepuud. Olmemahutites olevad biojäätmepuud rikuvad aga taaskasutuseks sobivaid jäätmeid ning palju jäätmeid, mida saaks uuesti kasutada satub ikkagi prügimäele või põletusahju.

Biojäätmete tekkekohal kogumine kortermajade puhul tähendab seda, et alates 31.detsembrist 2023 peab kortermajal olema lisaks olmeprügi konteinerile ka biojäätmepuud konteiner, kuhu elanikud saavad köögi-jäätmepuud viia. Olmeprügi konteiner on kohustuslik kõikidele kortermajadele olenemata korterite arvust.

Biojäätmepuud konteiner ei ole kohustuslik majapidamisel, kes kompostib oma biojäätmepuud kohapeal. Kui majapidamine ei soovi kompostit soetada ning kompostimise tegeleda, on kohustus soetada biojäätmepuud konteiner.

Biojäätmepuud kompostimisega võib alustada juba täna ja ei pea ootama 2023. aasta lõppu selleks, et elukeskkond rohelisem oleks. Siinkohal mõningad soovitused ja nõuanded Keskkonnaministeeriumi poolt kompostimise alustamiseks:

- Komposter peab olema pealt kaetud, et takistada lindude ja loomade ligipääs.
 - Tiheasustusalal peab komposter paiknema kinnistu piirist vähemalt 3m kaugusel. Kui soov on komposter piirile lähemale paigaldada, peab naabriga selles kokku leppima.
 - Lahtises aunas võib kompostida ainult aia- ja haljastusjäätmepuud.
 - Öhutamise tagamiseks tuleb komposti segada.
 - Kompostreid on kaubandusvõrgus erinevaid, aga osavad käed võivad ka ise nõuetel vastava kompostri ehitada.
- Kompostimise eelised:
- kompost on mulla väetaja ja sobib mulla kvaliteedi parandamiseks nii aiamaale, lillepeenraste kui ka toalilledele
 - kompost parandab mulla omadusi ja kunstlikke väetisi polegi vaja
 - kompost aitab hoida mulla vajalikku niiskust ning head pH-taset
 - kompostimine aitab hoida eemale taimede haigusi
 - kompost paneb sinu köögiviljad ja lilled paremini kasvama
- Kompostimise kohta liigub ka palju valeinfot, mistõttu soovib Keskkonnaministeerium lisainfot vaadata veebilehelt www.kompostiljon.ee.

Lisainfo saamiseks võib pöörduda ka valla keskkonnaspetsialisti poole.

Karen Katri Voll
keskkonnasepetsialist

Tartumaa noortefond - LEADER-meetme rahastus noortelt noortele

Roiu noortekeskuse noored kirjutasid projekti „Noorte meelelahutusõhtud“, mille raames on peale eriolukorda tulemas neli üritust: Nutikalt nutikata, robootikavõistlus, diskorikoolitus ja gamingöö. Need on mõeldud Kastre valla noortele. Projektijuhiks on Kermo Nurmeoja ja tiimi kuuluvad veel Aleksandr Popenov, Brita Jõgiaas, Ly Sepp ja Ingmar Annus. Ürituste korraldamisel võetakse appi ka vabatahlikud ning ürituste korraldamist toetavad Roiu Noortekeskus, Võnnu Noortekeskus, Melliste Noortekeskus, Sillaotsa Kool ja Kastre Vallavalitsus.

Merili Tomikas, noorsootõtaja

Oluline teave seoses eriolukorraga

Siia on kogutud info 11. mai seisuga.

Võimalik, et lehe trükkimine ja postkastidesse jõudmise vahel on midagi muutunud.

Koroonaviiruse levikust tingitud eriolukorda on pikendatud 17. maini.

Eriolukorraga kaasnevaid piiranguid hakatakse leevendama samm-sammult.

Terviseameti ning politsei- ja piirivalveameti andmetel ei ole Kastre vallas koroonaviirusesse nakatunud inimesi!

Vallavalitsus töötab
Ametnikega kohtumine
eelnevalt kokku leppida!
744 6524, vald@kastre.ee

Perearstide vastuvõtt
Roiul, Võnnus ja Mellistes
eelregistreerimise alusel

Täpne ja usaldusväärne info kriis.ee
Häirekeskuse infotelefon **1247**

Hambaravikabinetid
Mellistes ja Roiul
taas avatud

Avalikke üritusi Eestis mais-juunis ei toimu!
Muuhulgas jäävad Kastre vallas ära:
Kaera-Jaani võistutantsimine, Haaslava Meestelaulupäev,
avalikud jaanipeod, eakate suvepidu

Vabaõhumuuseumid on avatud ja spordiüritusi on lubatud õues korraldada alates 2. maist.

Isikliku abistaja teenus Kastre vallas

Euroopa Sotsiaalfondi rahastuse toel alustas Kastre Vallavalitsus alates 01.03.2020 isikliku abistaja teenuse osutamise täisealistele füüsilise puudega inimestele.

Isikliku abistaja teenuse eesmärk on suurendada puude tõttu **füüsilist kõrvalabi** vajava täisealise isiku iseseisvat toimetulekut ja osalemist kõigis eluvaldkondades ning vähendada puude tõttu füüsilist kõrvalabi vajava täisealise inimese pereliikmete ja lähedaste hoolduskoormust ning toetada nende sõltumatust ja sotsiaalset aktiivsust, sealhulgas tööturul osalemist.

Abistaja tegevusteks on teenusel oleva inimese aitamine:

- 1) liikumisel;
- 2) söömisel;
- 3) toidu valmistamisel;
- 4) riietumisel;
- 5) suhtlemisel;
- 6) hügieenitoimingutel;
- 7) kirjutamisel;
- 8) lugemisel;
- 9) igapäevaste majapidamistöde

teostamisel;

10) muudes toimingutes, milles isik vajab juhendamist või kõrvalabi.

Isikliku abistaja teenuse abil saab abi vajav isik paremini osaleda tervishoiuteenustel, õpingutel, tööl või suunduda tööturule, osaleda aktiivsemalt kõigis eluvaldkondades (s.h huvitegevustes) ning tunda end võrdväärse ühiskonnaliikmena.

Isikliku abistaja teenus on projekti perioodil teenusevajajale tasuta!

Teenuse taotluse blanketid ja teenuse osutamise kord on leitavad Kastre valla koduleheküljel.

Küsimuste korral palun pöörduda:

Projektijuht
delia.bergmann@kastre.ee
5330 6993

Kastre valla sotsiaaltööspsialistid:
Liivi Sepp
liivi.sepp@kastre.ee
5343 9209

Laire Lodison
laire.lodison@kastre.ee
5341 4206

„Olen suutnud nüüdseks peaaegu 21 aastat teha elukarjääri isikliku abistaja teenuse ehk „Kuldvõtmekese“ abil. Olen omaenda elu ja aja perenaine, mul puudub mõte „ma ei saa ega tahagi, ei ole võimalik“. Kõik on võimalik, kui on isikliku abistaja käed ja jalad, kuid mitte mõistus. Ütlen alati, et julgus elada isikliku abistaja teenuse abil avab nii enda loovuse kui ka maailma, isegi siis, kui ümberringi on kalleid hoolitsevaid inimesi. Isikliku abistaja teenus saab kindlasti neilegi tohutult vastu anda.“

Tiia Järvpõld, teenuse kasutaja

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Terviseamet hoiatab pettuste eest

Terviseamet hoiatab, et ameti nimel tehakse telefoni teel liba-pakkumisi, mille sisuks on tasuline sõeluuring. Terviseamet ei müü kunagi midagi telefoni teel ja soovib vastavasisulised kõned jätta tähelepanuta.

Terviseametini jõudis info murelikult inimeselt, kes sai kõne, milles esitleti end Terviseametina ja pakuti 37 € maksvat sõeluuringu testi, mis saadetakse soovijale koju. Tegemist on pettusega, millega terviseamet seotud ei ole. „Terviseamet ei tee kunagi telefoni teel ühtegi pakkumist ja seega tasub vastavasisulisi kõnesid ignoreerida,“ selgitab Terviseameti põhja regiooni nõunik Mihkel Näks.

Närviline aeg on väga soodne petturitele, kes kasutavad ära inimeste muret nii enda kui ka oma lähedaste tervise pärast. Seega tasub praegu igasugustesse pakkumistesse suhtuda kriitiliselt.

Ühtlasi tuleb meelde, et praegu ei ole olemas ühegi usaldusväärset kodust testi COVID-19 tuvastamiseks. Eestis on viirushaiguse COVID-19 tuvastamise võimekus terviseameti, Tartu Ülikooli kliinikumi, Synlabi, Põhja-Eesti regionaalhaigla, Ida-Viru keskhaigla, Lääne-Tallinna Keskhaigla, Ida-Tallinna Keskhaigla, Pärnu haigla ja Kuressaare haigla laborites.

Terviseamet

Kui Mäksa vallale taheti panna uus nimi

Eesti iseseisvumisega saime kaasa palju saksa- ja venepäraseid kohanimesid.

Kohanime eestistamise vajalikkusest räägiti aeg-ajalt. Nii tegi Eesti Rahvuluse Ühing Tartus veebruaris 1930 ettepaneku eestistada Puurmani, Kaarepere, Krüüdneri, Vesneri, Meeri, Haaslava ja Mäksa valdade võõrapäraseid nimed. Teema oli mõni aeg aktuaalne, kuid jutuks see jäigi.

Tegudeni jõuti 1938. aastal, kui siseministeriumi juurde loodi Kohanimede Nõukogu ja võeti vastu „Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seadus“ (Riigi Teataja nr 87, 1938). Seadus sätestas, et kõik haldusüksused (s.o. linnad, maakonnad ja vallad), külad ja alevikud ning asulad pidid kandma eestipäraseid nimesid. Samuti kõik avalikud tänavad, platsid, pargid, puistesed, mäed, veekogud, talud, elamud ja suvilad pidid kandma eestipäraseid nimesid. Vallavalitsustele tehti ülesandeks esitada Kohanimede Nõukogule oma haldusüksuse kohta vastavad nime muutmise ettepanekud.

Tartumaal taheti panna uus nimi Mäksa vallale.

Mäksa vallavolikogu võttis 28. detsember 1938 koosolekul vastu otsuse muuta valla nime ja võtta alates 1. aprillist 1939 uue nimena kasutusele „Emajõe vald“.

„Päevaleht“ 2. jaanuar 1939: „Mäksa vald nimetatakse ümber Emajõe vallaks. Mäksa vallavolikogu oma viimasel koosolekul on võtnud vastu otsuse pöörduda Tartu maavalitsuse kaudu siseministri poole palvega, et valla nimetus „Mäksa“ muudetakse ära ja vald nimetatakse „Emajõe“ vallaks. Valla praegune nimetus on saksapärase, sest see on tuletatud omaaegse mõisaomaniku Mecksi nimest, mille jäädvustamiseks ei ole valla mingit põhjust.“

„Tartumaa Teataja“ 2. jaanuar 1939: „Mäksa vallale uus nimi. Mäksa vallavolikogu oma viimasel koosolekul kaalus valla nime eestistamise küsimust, kuna olemasolev nimi on tekkinud võõrapärasest mõisniku Mecksi perekonnanimest. Et uus Mäksa vald asub 30 kilomeetri ulatuses Emajõe ääres, siis vallavolikogu leidis eestipäraseks nimeks sobiva olevat nime „Emajõe“, millepärast otsustas pöörata palvega Tartu Maavalitsuse kaudu siseministeriumi poole, et 1. aprillist 1939 Mäksa vald nimetatakse „Emajõe“ vallaks.“

Nimevahetamine aga ei leidnud valla rahva seas erilist poolehoidu. Volikogu oli nime muutmise otsust tehes

lähtnud asjaolust, et „paljude vallako-danike arvates, ei ole Mäksa nimi vallale kohane.“ Tegelikult ühed tahtsid nime muuta, teised tahtsid nimevahetust, kuid leidsid, et nimi Emajõe vald ei ole sobiv, kolmandad arvasid et Mäksa nimel ei ole midagi viga jne.

Pealinnas istuvad riigiametnikud olid samuti nimevahetuse vastu.

„Postimees“ 28. jaanuar 1939: „Saksapärasele nimedele on sageli Eesti tüvi.

Võõrapärase perekonnanimede eestistamise ja halvapärase nimede muutmise kõrval on viimasel ajal aktuaalseks kujunemas kohanime eestistamine ja mõningail põhjusil siin ja seal muutminegi. Tõuget selleks on andnud ametlikud korraldused koha- ja kinnistusüksuste nimede korrastamisega ning asulate küladeks ümbernimetamisega. Teiselt poolt tuleb arvesse kohalike seltskonna- ja omavalitsustegelaste algatust. Jääb ainult soovida, et uued kohanimed valitakse teadlikult, asjatundlikult ja hea maitsega ning vastavalt koha iseloomule ja traditsioonidele. Selleks peab tundma vastava koha ajalugu.

Mäksa rahvas tahaks oma valda ümber nimetada Emajõe vallaks. Mäksa nimi olevat tuletatud mõisniku Mecksi perekonnanimest ja vald asuvat 30 km ulatuses Emajõe ääres. Kuigi siin on asja vähemalt kaalutud ja põhjendatud Emajõe nime valikuks enam-vähem objektiivselt olemas, jääb ometi sellegi nime muutmise otstarbekus enam kui küsitavaks.

Nimelt on Mäksa päritolul ja grammatiliselt struktuurilt täiesti eestipärase nimi. Meckside mõisniku sugukond on saanud, nagu see oli nii tavaline, oma perekonnanime eesti kohanimest, mida 13. sajandil Taani hindamisraamatus kirjutati Mäkius (sellele vastavalt oli Meckside nimi vanemal kujul Mekius ja Mekes). Nii sisaldab see sõna eneses tüve Mägi. Olgu veel lisatud, et Meckside soo põhi- või põlismõisaks (Stammgut) oli Virumaal Kadrina kihelkonnas asuv Mäoküla mõisa, mille vanimaks kujukse oligi Mäkius. Teine Mekius nimeline koht leidub Juurus. Huvitav, mida ütles Mäksa rahvas, kui näiteks Tartu linn sooviks oma nime muuta „Emajõe“ linnaks põhjendusega, et ta asub Emajõe kaldal ja et saksad on nimetanud seda kunagi Dorpatiks. Jäägu täie rahuga Mäksa Mäksaks nii nagu Tartu jääb Tartuks.

Kohanime puhul ei tohiks korduda ees- ja perekonna nimede eestistamisel tehtud vead, kui massiliselt

produtseeriti üsna mannetuid nimesid. Muudetagu ära saksapäraseid ja lausa tähenduslikud nimed, kuid tehtagu seda arukalt.“

„Meie Maa“ 8. veebruar 1939: „Võiks uuesti elustada vanad eesti nimed.

Meie kohanimed on tihti üheks olulisemateks osaks meie rahva muidu nii väheste ajalooallikate ja mälestusmärkide hulgas, ulatudes tagasi kaugesse muinasajasse. Seepärast peaks neisse üldiselt suhtuma suurima lugupidamisega ja neid muudetama ainult väga kindlatel ja kaalutud põhjustel ning kindlate reeglite järel.

Iga kord ei tarvitse sugugi karta mõisniku nime, sest 13. sajandil andis enamasti lään, hiljem mõis oma valdajale nime ja mitte ümberpöörduvalt.

Isegi sellel puhul, kui mõis tõesti on saanud nime mõisniku nime järel, ei ole igakord mingit saksa ohtu. Nii näiteks Tartumaal Mäksa vald tahab muuta oma nime seepärast et nimi Mäksa tuletub mõisniku Mecksi nimest. Selleks pole aga mingit vajadust, sest mõisnik ise on saanud nime ühelt Järva- ja Virumaa piiril asuvast mõisast ning nimi sisaldab eesti tüve Mägi (vanas kirjaviisis Mäggi, ka Mäki).“

Pealegi on enamik mõisnikunimedest tuletatud nimesid täielikult eestistunud, nii et järel on jäänud vaid väga udune teadmine nime päritolust. Iga arvamine ja oletus nime võõra päritolu kohta ei tohi kohe saada nime muutmise põhjuseks, muidu hävitame kergesti oma kultuuri.“

Nimede Eestistamise Keskbüroo lükkas Mäksa vallavolikogu avalduse tagasi, volikogu esitas selle peale protesti ja lõpliku otsuse tegi siseminister Richard Veermaa: „Mäksa valla nime mitte muuta.“

Küll aga muudeti neli Mäksa küla nime.

„Postimees“ 16. oktoober 1939: „Tartumaal muudetakse küla nimesid. Koha- ja kinnistusüksuste nimede korraldamise seaduse alusel saavad Tartumaal uue nime 86 küla.

Mäksa vallas saavad uued nimed neli küla: Süvaoru-Löökese saab nimeks Süvaoru, Sarakuse saab nimeks Sarakuste, Peetrijala saab nimeks Mäeküla ja Praaga küla nimetatakse Jõesuu külaks.“

Mäksa oli kohaliku omavalitsusüksuse nimi 2017. aastani.

Taivo Kirm

Uudised Lennundusmuuseumist

Eesti üks suuremaid tehnikamuuseume - Eesti Lennundusmuuseum, sai aastavahetusel 20 aastaseks. Kavas oli koostöös Eesti Õhuväega „Eesti Lennupäevad 2020“ raames korraldada pidu korraldada. Õhuvägi kavatses lennundusmuuseumile pidulikult üle anda helikopteri R44. Koroonaviirusest tingitud olukord ja Vabariigi Valitsuse poolt vastuvõetud otsus, mille järgi avalikke üritusi Eestis mais ja juunis ei toimu, tõmbas kahjuks kriipsu peale selle aasta lennupäevade pidamisele.

Lennundusmuuseum tegi mitmed investeeringud, mida lennupäevade programmi läbiviimiseks vaja. Näiteks sai soetatud Inglismaalt ründelennuk Jaguar GR.3, rekonstrueeritud USA-st pärit väikelennuk Aero Commander. Kulud on, aga tulusid jääb vajaka. Eelmistel aastatel aitasid hädast välja ja panustasid toetustega erinevad ettevõtted. Kuna lennupäevad jäävad ära, siis pooled toetused sel aastal haihtusid.

Esimest korda 20 aastases ajaoos tuli Lennundusmuuseumil Tarbija-kaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti ettekirjutuse järgi midagi teha – vahe-tada välja avariilises seisus puidust

Harrier GR.3 vertikaalstardi ja –maandumisega hävitus-ründelennuk uudistajate ootel

peatrepp metalltrepi vastu. Teadagi ametiasutus selleks raha ei anna ja kahjuks ei õnnestunud toetust saada ka oma vallast kaasava eelarve raames. Aga tehtud see trepp tänaseks on.

Minoorsete toonide hajutamiseks vaadake Jaguar GR.3 pilti ja veel parem - külastage lennundusmuuseumi!

Muuseum on avatud maikuu kell 11.00-16.00 ja juunist-septembri kella 10.00-18.00.

**Kontakt: 50 26 712
info@lennundusmuuseum.ee**

Mati Meos
Lennundusmuuseumi juhataja

Viktoriin

1. Mälumäng ehk viktoriin ehk kilb – heal lapsel mitu nime. Kes võttis esimesena eesti keeles kasutusele sõna “mälumäng”?
2. Teatavasti ei ehita kagu ise pesa. Ta muneb kevadel umbes 20 muna võrastesse pesadesse. Mitu muna ta igasse pessa muneb?
3. Milline on vanim Euroopas kasutatav maitsetaim?
4. Milliseid toiduaineid võid koju varuda, mis ei rikne?
5. Millist kodulooma ei ole Piiblis nimetatud?
6. Teadupärast oli värvikombinatsioon sini-must-valge nõukogude ajal Eestis põlu all. Kus aga seda siiski kasutati?
7. Euroopas on 2 riiki, mille lipud pole ristkülikukujulised, vaid on ruudukujulised. Nimeta need riigid.
8. Mille poolest on eriline G. Ernesaksa koorilaul “Hakkame, mehed, minema!”?
9. Suurematel Eesti maanteedel paistavad liiklejatele silma pruunid kihelkonnasildid. Need

on paigaldatud Eesti Rahva Muuseumi kihelkonnaviitade projekti raames, mis kestis 10 aastat. Millised olid kaks esimest ja kaks viimast kihelkonda, mille sildid paigaldati?

10. Kes Eesti sportlastest on olnud Leningradi Riiklikus Ülikoolis töökaaslane Vladimir Putiniga?

Koostas Aasa Sulg

Vastused:
1. Valdo Pant
2. 1 muna pessa
3. kõõmen
4. sool, suhkru, tärklis, mesi
5. kass
6. ornitoloogia - kotkaste
7. Vatikan ja Sveits
8. Laulu sõnades puudub s-täht
9. 2009. a. Võnnu ja Tartu-Maarja ning 2019. a. Äksi ja Maarja-Magdaleena
10. Jüri Tarmak oli majandus-teaduskonna õppejõud

Kastre vallavalitsus

müüb tähtajaga 15. juuni 2020 kell 10.00 avalikul enampakkumisel alljärgnevad Kastre vallas paiknevad korterid:

1. Lääniste küla, Männisaare 12
üldpind 42m², korrus 2/2 katastritunnus 91501:004:0034 ahiküte, olemas puukuur läheduses Ahja jõgi bussiühendus Tartuga (30km) alghind 3000 €, tagatisraha 300 €

2. Võnnu alevik, Tartu tänav 5-8 üldpind 72,8m², korrus 1/3 katastritunnus 91501:003:0346 keskküte läheduses keskkool, lasteaed, pood bussiühendus Tartuga (26km) alghind 30 000 €, tagatisraha 3 000 €

Enampakkumine toimub kinnisvaraportaalil KV.EE keskkonna vahendusel.

Enampakkumise tingimused

www.kastre.ee/vallavara-muuk

Info - 513 9142

KAUP OTSE KOHALIKULT TOOTJALT

TAIMED

Pihlamäe OÜ (Irja Kivimägi) - Imste küla - 524 6290 - irja.kivimagi@mail.ee
Müügil ka lambanahad!

Aive Suvelilled (Aive Roio) – Issaku küla - 5620 8701 - aiveroio75@gmail.com
Vaata lisaks: www.facebook.com/aivesuvelilled

Ene Vaino – Lääniste küla - 509 7162 - enevaino@gmail.com
Tomati- ja kurgitaimed

Kaara Talu taimeaed – Võõpste küla - 5565 0028 - eve.lehelinnu@gmail.com
Vaata lisaks: www.facebook.com/KaaraTaluTaimeaed

Urve Raasik – Võnnu alevik - 5376 8669
Tomati- ja kurgitaimed

TOIT

Hans Erik Jakob Kööba – Terikeste küla - 520 7734 - hans.kooba@gmail.com,
Kanamunad

Jüri Riibak – Päkste küla – 51 46 129 – mesi

Kalju Koosa – Lange küla – 55 67 99 95 – kodumaine tomat ja kurk

LINNUD JA LOOMAD

Teele Kirotar – Kurista küla - 5676 9329 või 5676 8607 - teele.kirotar@gmail.com
Küülikud, erinevas vanuses kana-, pardi-, ja hanetibud.

KÄSITÖÖ

Laine Leppik – Kitseküla - 523 2597 - laine.leppik@gmail.com
Kinkekarbis Haapsalu sallid.

Urmas Kopli – Haaslava küla - 5190 1047. Puidust tooted (korvid, küünlajalad jms)

Sünnid:

GERMO PALM 06.04.2020
DEREK TRISTEN JESSE 07.04.2020
KERON SAAR 11.04.2020
MIA-BRITT MIIDLA 17.04.2020
FRED VÄÄN 20.04.2020
HANNA VÄÄN 20.04.2020
LEONARD KILK 22.04.2020

Mälestame

ARNOLD VÕÕBUS 25.11.1930 – 02.04.2020
OLEG SOKOLOV 13.03.1946 – 22.04.2020
ÜLLE PÜLL 24.03.1963 – 18.04.2020
SILVI NORMANN 01.04.1953 – 02.05.2020
HEITI PUUSEPP 17.06.1947 – 03.05.2020

Väljaandja: Kastre Vallavalitsus

Toimetaja: Mart Keerutaja, arendusspetsialist-osakonnajuhataja,
5855 2944, mart.keerutaja@kastre.ee

Küljendaja: Kristiina Taaramäe

Trükiarv: 2100

Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

Lipupäevad juuni

4. juuni – Eesti lipu päev

Eesti lipp on eestluse kandja. Lipu heiskamine tähistab ühiste aadete ja väärtuste elujõudu ning väljendab ühtekuuluvustunnet.

Eesti lipu päeva tähistatakse Eesti Üliõpilaste Seltsi sinimustvalge lipu õnnistamise aastapäeval. Nimelt valisid ärkamisajal eesti soost üliõpilased enda tunnusvärvideks sinise, musta ja valge. Esimene sinimustvalge lipp valmis 1884. aasta kevadel ning 4. juunil see Otepää kiriklas õnnistati ja pühitseti.

Esimest korda tähistati suurejooneliselt Eesti lipu 50. sünnipäeva: 1934. aastal. Järgmine võimalus Eesti lipu ümmargusemat sünnipäeva üle-eestiliselt pidada avanes alles 2004. a, mil Eesti lipu 120. sünniaasta kuulutati Eesti lipu aastaks ning mälestusväärne piduüritus leidis aset Otepää.

